

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **V. H.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.3.2015 č.j. MPSV-UM/7344/15/4S-MSK, ve věci nepřiznání příspěvku na živobytí,

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobci nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí z důvodu nesplnění zákonem stanovených povinností.

[2] Žalobce v zákonné lhůtě podal u zdejšího soudu žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného, ve které uvedl, že předmětná dávka mu byla zamítnuta z důvodu, že dle sociálního šetření ze dne 19.9.2014 v místě jeho trvalého bydliště bylo správním orgánem zjištěno, že se v uvedeném bytě nezdržuje. Uvedeného sociálního šetření se nemohl zúčastnit, neboť v té době se sešel s panem L. S., bytem B., P.13, v Bratislavě. Tuto skutečnost si správní orgán neověřil a rozhodl. Navrhl

výslech uvedené osoby jako svědka a dále, aby soud určil, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí o odvolání MPSV se ruší a správnímu orgánu se přikazuje o žádosti na základě zjištěných skutečností u soudu znovu rozhodnout. K žalobě přiložil jízdenku autobusu REGIOJET ze dne 16.4.2015 ze stanice Brno, AN u hotelu Grand do Bratislavy a další jízdenku z Brna do Bratislavy ze dne 26.5.2015.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 19.6.2015 popřel oprávněnost žaloby, odkázal na zjištění ze správního spisu a zdůraznil, že žalobce neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, když na výzvu nereagoval, i když byl ve výzvě ze dne 19.9.2014 upozorněn na následky nesplnění povinností. Navrhl žalobu v plném rozsahu zamítnout.

II.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 20.1.2015 č.j. 7826/2015/HAF, kterým nepřiznal dávku pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí dle ust. § 49, § 61 a § 67 zákona č. 111/2006 Sb., potvrdil. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo mimo jiné odůvodněno i tím, že odvolatel v zákonem stanovené lhůtě správnímu orgánu nedoložil a neosvědčil skutečnosti stanovené výzvou. Nesplnil tak povinnost dle § 49 odst. 2 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi (dále jen ZPHN). Odvolací orgán se s právním závěrem správního orgánu ztotožnil. Současně se vyjádřil k námitkám odvolatele.

III.

[5] Žalobce výslovně nesouhlasil s rozhodnutím věci bez ústního jednání, proto bylo nařízeno jednání, kterého se však žalobce bez omluvy nezúčastnil; bylo tak soudem rozhodnuto dle § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), bez přítomnosti žalobce.

[6] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že žalobce dne 20.8.2014 u Úřadu práce ČR podal žádost o příspěvek na živobytí, když v tiskopise uvedl trvalý pobyt na adrese H.-M., D. 687/4. V prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech uvedl, že vlastní nemovitost sloužící k bydlení, a to byt 2+1 v hodnotě 500.000,- Kč. V informaci o užívaném bytu uvedl, že se jedná o byt č. X, podlahová plocha 56m². Dále předložil dohodu ze dne 21.8.2014 uzavřenou mezi převodci panem Mgr. J. S. a Ing. H. K. a nabyvatelem V. H. o hrazení nájemného a vyúčtování plnění spojených s užíváním předmětného bytu, dále založen výpis z katastrálního úřadu, ve kterém uvedeno, že došlo k novému stavu k předmětné nemovitosti, a to kupní smlouvou ze dne 25.6.2014 s právními účinky zápisu ke dni 9.7.2014 ve prospěch V. H. Dále doložena fotokopie průkazu uchazeče o zaměstnání obsahující údaje, že tento je evidován od 21.3.2014, potvrzení o propuštění z vazby, dle kterého na osobní svobodě byl omezen od 21.3.2011 do 20.3.2014. Z dodatku č. 2 Smlouvy o obstarávání provozu a oprav společných částí budovy uzavřené mezi V. H. a Stavebním družstvem Havířov o obsahu, mimo jiné, že s účinností od 9.7.2014 se pan V. H. stal vlastníkem bytu č. X v budově na adrese H.-M., D. 687/4, dále přiložen platební kalendář – rozpis záloh pro

dodavatele ČEZ, prodej, s.r.o. pro odběratele V. H. na adrese D. 687/4, H. Založen protokol ze sociálního šetření ze dne 19.9.2014 v 10:23 hod. v bytě na ul. D. 687/4, kde mimo jiné uvedeno, že uvedený byt je zcela prázdný, absolutně bez jakéhokoliv vybavení a na otázku, kde skutečně bydlí, pan H. uvedl, že u rodičů, ale na základě toho, že rozhovor není nahráváný, tak bude tvrdit, že bydlí tady a bude se bránit, aby dávku dostal. Založeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 25.3.2014 o nepřiznání podpory v nezaměstnanosti. Dne 19.9.2014 s doručením žalobce 24.9.2014 úřad práce vyzval žalobce k doplnění a doložení údajů k žádosti o dávku příspěvek na živobytí k doložení dokladů o bydlišti, kde se skutečně zdržuje, s obsahem na odkaz provedeného sociálního šetření, a to ve lhůtě do 8 dnů, dále založen protokol z dalšího sociálního šetření, které se mělo uskutečnit 26.9.2014 v 11:40 hod., sociální pracovníci však nikdo v předmětném bytě neotevřel. Žalobce dne 25.9.2014 e-mailem sdělil (bez ověřeného podpisu) správnímu orgánu jako reakci na výzvu k ověření údajů k žádosti, že doložil potřebné listiny a dokumenty paní P. P., pracovníci ÚP ČR. Z dokladu plyne, že se zdržuje v místě svého trvalého bydliště a řádně platí poplatky. K šetření z 19.9.2014 se nemůže vyjádřit, neboť neví, kdo a kde sociální šetření prováděl a nemohl se k němu vyjádřit. Dále obsahem je úřední záznam sociální pracovnice P. P. k neúspěšnému pokusu o další sociální šetření dne 26.9.2014. Správní orgán I. stupně rozhodl 1.10.2014 nepřiznat příspěvek na živobytí, avšak toto rozhodnutí k odvolání účastníka řízení bylo zrušeno dne 10.11.2014 z důvodu procesního pochybení, konkrétně porušení ust. § 36 správního řádu. Následně byl žalobce vyzván 3.12.2014 (doručeno 15.12.2014) k možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v dané věci ve lhůtě do 5ti pracovních dnů, na což účastník řízení reagoval žádostí o posunutí termínu pro seznámení se s podklady ze zdravotních důvodů, neboť trpí silným nachlazením a horečnatým stavem, a to na první týden v lednu. Správní orgán dne 20.1.2015 znovu ve věci rozhodl. V zákonné lhůtě podáno odvolání, o němž žalovaný rozhodl dne 20.3.2015 (napadené rozhodnutí v tomto soudním řízení, pozn. soudu).

IV.

[7] Po přezkoumání skutkového a právního stavu v rozsahu ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[8] V ust. § 49 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. jsou dány povinnosti žadatele o dávky pomoci v hmotné nouzi. Podle písm. a) je žadatel o dávku povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu moci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav.

[9] Správní orgán na úseku rozhodující o dávkách v hmotné nouzi, v souzené věci konkrétně příspěvku na živobytí, v rámci řízení o žádosti o předmětnou dávku provedl dne 19.9.2014 v dopoledních hodinách šetření v bytě, které žalobce v žádosti označil za byt, který užívá a který je v jeho vlastnictví. Sociální pracovnice v protokolu ze sociálního šetření uvedla, že pokud se týká vybavení bytu, byla tam jen kuchyňská linka se sporákem, jinak místnost zcela prázdná, prázdné také skříňky, bez jakéhokoli zařízení byly i další dva pokoje, nenacházela se tam žádná postel či matrace. K přímé otázce,

kde bydlí, přítomný žalobce uvedl, že u rodičů. Následně dne 26.9.2014 proveden neúspěšný pokus o další sociální šetření. Žalobce byl správním orgánem vyzván k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na předmětnou dávku dne 19.9.2014 s doručením žalobci dne 24.9.2014. Žalobce však žádné další požadované skutečnosti neosvědčil.

[10] Nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob (§ 21 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb.). Výchozí podmínkou pro nárok na příspěvek na živobytí je skutečnost, že posuzovaná osoba se nachází v hmotné nouzi, tedy, že její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtu přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí. Z uvedeného vyplývá, že je nutné nejprve stanovit okruh osob, jejichž příjmy budou posuzovány. Okruh společně posuzovaných osob se stanoví podle zákona o životním a existenčním minimu, pokud zákon o pomoci v hmotné nouzi nestanoví jinak (viz ust. § 2 odst. 1 zphn). Do okruhu společně posuzovaných osob dle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu se posuzují jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které písemně prohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

[11] Soud nejdříve předestírá, že je povinností správního orgánu zjistit skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Při zjišťování skutečného stavu věci v mezích vytýčených podmínek pro nárok na předmětnou dávku zákonem č. 111/2006 Sb. správní orgán nemůže rozhodnout jen na základě žadatelem předestřených informací, bez jakéhokoli vlastního ověření ať již listinnými důkazy či šetřením na místě samém. Soud nespáčil v postupu správního orgánu, který žalobce vyzval k předložení podkladů ohledně jeho skutečného pobytu, zvláště poté, co si sociální pracovnice sama ověřila, že zařízení předmětného bytu nenaspovídá tomu, že by v něm někdo pobýval, pochybení. Soud nespochybnil výsledky sociálního šetření ze dne 19.9.2014, i přes tvrzení žalobce, že toho dne pobýval na Slovensku. Sociální pracovnice ze své pozice nemá žádný zájem na výsledku řízení, naopak je to žalobce, který očekává přiznání předmětné dávky, a je proto v jeho zájmu zpochybňovat zjištěné skutečnosti správním orgánem, nejsou-li mu ku prospěchu. Z tohoto důvodu neprováděl dokazování navrhaným výsledkem svědka. Soud zdůrazňuje, že správní orgán musí být aktivní při zjišťování podmínek pro nárok na dávky v hmotné nouzi a nemůže pasivně vyjít jen z údajů předložených a tvrzených žalobcem, který z důvodu svého zájmu, ať již vědomě nebo nevědomě, tvrdí jen pro něj přínosné skutečnosti. Stejně však i žalobce nemůže být pasivní a očekávat aktivitu jen ze strany správního orgánu a musí aktivně plnit povinnosti dané zvláštními zákony, v souzené věci zákonem č. 111/2006 Sb. S odvoláním na odstavec [8] tohoto rozsudku žalobce přes výzvu správního orgánu neosvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na předmětnou dávku, čímž nesplnil povinnost danou v ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb. Vzhledem k tomu, že žalobce byl ve výzvě ze dne 19.9.2014 řádně, srozumitelně a zcela nepřehlédnutelně poučen o následku nesplnění povinnosti, byly dány zákonné důvody pro nepřiznání příspěvku na živobytí v souladu s § 49 odst. 5 zákona č. 111/2006 Sb.

[12] Pokud se týká listinných důkazů předložených žalobcem, a to jízdenky z cest do Bratislavy ve dnech 16.4.2015 a 26.5.2015, soud sice jimi provedl důkaz, avšak tyto jízdenky prokazující cestu do Bratislavy s odstupem jednoho roku po vydání napadeného rozhodnutí neměly žádný vztah k projednávané věci, a tudíž nemohly svědčit ani ve prospěch ani v neprospěch žalobce.

[13] Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a v rozsahu žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Žaloba byla zamítnuta dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

V.

[14] O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s., podle nichž má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl v řízení úspěch a úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu ze zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 16. března 2016

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně